

**Вищий навчальний заклад «Приватне акціонерне товариство  
«Львівський інститут менеджменту»  
Кафедра менеджменту та міжнародного бізнесу**

**СИЛАБУС**

**«МЕНЕДЖМЕНТ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ  
ПІДПРИЄМСТВ»**

|                                         |                                            |
|-----------------------------------------|--------------------------------------------|
| рівень вищої освіти                     | другий (магістерський) рівень              |
| галузь знань                            | 07 «Управління та адміністрування»         |
| спеціальність                           | 073 «Менеджмент»                           |
| освітньо-професійна програма            | «Менеджмент організацій і адміністрування» |
| кількість кредитів ЄКТС                 | 4 (120 год.)                               |
| форма навчання                          | очна (денна), заочна                       |
| компонент освітньо-професійної програми | вибіркова                                  |
| цикл підготовки                         | професійний                                |
| мова викладання                         | українська                                 |

**Керівник курсу:**

|                                                                                           |                                                                                                                    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Прізвище, ім'я, по батькові викладача (викладачів), науковий ступінь, вчене звання</b> | Іванюк Уляна Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент                                                      |
| <b>Контактний телефон</b>                                                                 | 097 990 65 59                                                                                                      |
| <b>E-mail:</b>                                                                            | ivaniuk.ulana@gmail.com                                                                                            |
| <b>Адреса викладання дисципліни</b>                                                       | вул. Ліська, 16, м. Львів, 79018<br>кафедра менеджменту та міжнародного бізнесу<br>Львівський інститут менеджменту |
| <b>Кафедра, за якою закріплена дисципліна</b>                                             | менеджменту та міжнародного бізнесу                                                                                |
| <b>Графік консультацій</b>                                                                | згідно графіку консультацій                                                                                        |

**ОПИС ДИСЦИПЛІНИ**

**Обсяг навчальної дисципліни**

Кількість кредитів 4.0/ 120 год., із них:

Лекції (год.) – 26

Семінарські заняття (год.) – 13

Практичні заняття (год.) – 0

Самостійна робота (год.) – 81

Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік

Дисципліна «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємств» спрямована на формування у студентів сучасного системного та гнучкого мислення, набуття ними комплексу фундаментальних знань у сфері менеджменту ЗЕД, оволодіння практичними навичками професійної діяльності з використанням новітнього управлінського інструментарію для досягнення поставлених цілей в умовах, що змінюються, а також організувати зовнішньоекономічну діяльність на підприємствах, уміти прогнозувати розвиток міжнародних торговельних відносин і економічні наслідки від реалізації тих чи інших управлінських рішень. Сьогодні зовнішньоекономічна діяльність стала невід'ємною частиною діяльності більшості підприємств, перетворилась в ефективний засіб науково-технічного та суспільного прогресу, все більше набуває яскраво виражений соціальний характер, що підкреслює актуальність вивчення даної дисципліни.

**Предметом** вивчення навчальної дисципліни є економічні і організаційні відносини, які складаються між господарськими суб'єктами різних країн в процесі організації і управління ЗЕД.

**Метою викладання дисципліни** «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємств» є формування у студентів управлінського мислення, системи знань і набуття практичних навичок з управління зовнішньоекономічною діяльністю (ЗЕД).

**Завдання викладання курсу** «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємств» передбачає теоретико-практичну підготовку студентів для вирішення конкретних завдань та прийняття управлінських рішень у зовнішньоекономічній діяльності в умовах формування ринкової моделі господарювання, зокрема: вироблення навичок розроблення та реалізації стратегічних та тактичних планів у сфері зовнішньоекономічної діяльності; організування ЗЕД; мотивування персоналу, контролювання, діагностування та регулювання ЗЕД; здійснення оцінювання та управління ризиками ЗЕД; вироблення ефективних управлінських рішень у сфері ЗЕД; формування системи інформаційного забезпечення ЗЕД; управління транснаціональними компаніями; здійснення антикризового управління в ЗЕД.

### Навчальний контент

| №з/п | Теми                                                                             | Результати навчання                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|------|----------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.   | Тема 1. Основні поняття ЗЕД.                                                     | <b>Знати:</b><br>- сутність, принципи і види зовнішньоекономічної діяльності підприємства;<br>- види і принципи здійснення зовнішньоекономічних операцій;<br>- технологію проведення і укладання зовнішньоекономічних контрактів;<br>- теоретичні підходи до аналізу показників зовнішньоекономічної діяльності;<br><b>Вміти:</b><br>- вміти розробляти зовнішньоекономічні контракти;<br>- володіти технологією організації зовнішньоекономічних операцій;<br>- визначати основні напрями розвитку ЗЕД підприємства; |
| 2.   | Тема 2. Зовнішньоторгові операції                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 3.   | Тема 3. Організаційні форми конкурсної торгівлі.                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 4.   | Тема 4. Орендні операції                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 5.   | Тема 5. Операції з міжнародної торгівлі науково-технічними знаннями та досвідом. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 6.   | Тема 6. Операції з торгівлі інженерно-                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

|     |                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                |
|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     | технічними послугами. Консалтингові операції.                                                                                  | - здійснювати економічну оцінку умов міжнародних контрактів;                                                                                                                                                   |
| 7.  | Тема 7. Операції з технічного обслуговування та забезпечення запасними частинами.                                              | - здійснювати вибір організаційно-управлінських структур ЗЕД підприємства;                                                                                                                                     |
| 8.  | Тема 8. Процедура та техніка підготовки, укладання та виконання міжнародної торгової угоди при прямих зв'язках з контрагентами | - обґрунтовувати ефективність функціонування і створення спільних підприємств;                                                                                                                                 |
| 9.  | Тема 9. Зовнішньоторгові договори: види, структура, зміст                                                                      | - проводити аналіз ефективності зовнішньоекономічних операцій;                                                                                                                                                 |
| 10. | Тема 10. Міжнародні комерційні розрахунки                                                                                      | - мати компетенцію: здатність зібрати й проаналізувати вихідні дані для розробки зовнішньоекономічних операцій;                                                                                                |
| 11. | Тема 11. Форфейтингові операції. Факторингові операції.                                                                        | - здатність виконувати необхідні для складання зовнішньоекономічних контрактів розрахунки, обґрунтовувати їх і використовувати у прийнятті рішень щодо доцільності реалізації зовнішньоекономічних контрактів; |
|     |                                                                                                                                | - здатність організувати зовнішньоекономічну діяльність підприємства;                                                                                                                                          |
|     |                                                                                                                                | - здатність проведення зовнішньоекономічних переговорів з використанням технологій підписання зовнішньоекономічних контрактів;                                                                                 |
|     |                                                                                                                                | - здатність приймати рішення щодо доцільності проведення зовнішньоекономічних операцій.                                                                                                                        |

### Методичне забезпечення навчальної дисципліни

1. Навчальна та робоча програми.
2. Навчальний посібник, підручник, курс лекцій, презентації.
3. Методичні рекомендації до семінарських занять із курсу.
4. Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів.
5. Завдання для контрольних робіт та питання на залік.

### Компетентності та результати навчання згідно ОПП, формуванню яких сприяє дисципліна

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування у здобувачів освіти компетентностей:

#### Інтегральна компетентність (ІК):

|    |                                                                                                                                                                                                |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ІК | Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог. |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### Загальні компетентності:

|       |                                                                                                                                                 |
|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ЗК 01 | Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.                                                                                       |
| ЗК 02 | Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). |
| ЗК 04 | Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.                                                                                        |
| ЗК 07 | Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.                                                                                         |

#### Спеціальні компетентності:

|       |                                                           |
|-------|-----------------------------------------------------------|
| СК 01 | Здатність обирати та використовувати концепції, методи та |
|-------|-----------------------------------------------------------|

|       |                                                                                                                                                                                        |
|-------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|       | інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.                                                                                |
| СК 02 | Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани. |
| СК 04 | Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації.                                                                                                                |
| СК 10 | Здатність до управління організацією та її розвитком.                                                                                                                                  |

### Програмні результати навчання:

|        |                                                                                                                                                                                                            |
|--------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ПРН 03 | Проектувати ефективні системи управління організаціями.                                                                                                                                                    |
| ПРН 05 | Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.                                                                                                                                   |
| ПРН 06 | Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність. |
| ПРН 10 | Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач.                                                             |
| ПРН 12 | Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом).                                                                                                                                   |
| ПРН 13 | Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).                                                                            |

### Політика оцінювання

Політика оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється з дотриманням принципів доброчесності та студентоцентрованого підходу.

**Політика щодо дедлайнів та перескладання.** Роботи слід здавати у зазначені терміни. За порушення термінів здачі завдань знижується бал. Перескладання модулів відбувається із дозволу навчального відділу за наявності поважних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування).

**Політика щодо академічної доброчесності.** Списування під час підсумкового контролю та заліку заборонене (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

**Політика щодо відвідування.** Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. За відвідування 1 лекції / 1 практичного заняття нараховується 1 бал. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись дистанційно із погодженням викладача, у цьому випадку за відвідування лекційних та практичних занять бали нараховуються за результатами тестування по темі лекції / практичного заняття.

### Міждисциплінарні зв'язки

**Пререквізити:** базові знання з дисциплін: Менеджмент.

**Постреквізити:** Продовжують вивчення даного предмету наступні дисципліни: Управління змінами.

## Рекомендована література

### Базова

1. Батченко Л. В., Дятлова В. В., Мойсєєнко К. Є., Ткаченко О. Г. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності : навчальний посібник / за заг. ред. д.е.н., проф. Дятлової В.В. У 2-х частинах. Частина I. Харків : Вид-во «НТМТ», 2018. 259 с.
2. Дунська А. Р., Кузнєцова К. О. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємств : навч. посіб. Київ: КПП ім. І. Сікорського. 2022. 181 с.
3. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб./ Михайлова Л. І., Дашутіна Л. О., Могильна Л. М. та ін. / за ред. д.е.н., проф. Л. І. Михайлової. Київ : «Центр учбової літератури», 2019. 252 с.
4. Менеджмент зовнішньоекономічної та інноваційної діяльності (для магістрів) : навч. посіб. / К. В. Ковтуненко, О.М. Коваленко, О. В. Станіславик та ін.; за ред. К. В. Ковтуненко; Одес. Нац. Політехн. Ун-т. Київ, 2018. 505 с.
5. Ольшанський О. В., Яцун Л. М., Селютін В. М. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності. Харків : ХДУХТ, 2019. 103 с.
6. Подцерковний О. П. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності: навч.-метод. посіб. Одеса: НУ «ОЮА», 2021. 166 с.
7. Про зовнішньоекономічну діяльність Закон України від 16 квітня 1991 року №959- XII. Офіційний сайт Верховної Ради України URL: <http://rada.gov.ua>.
8. Денисенко М. П., Панченко В. А., Шапоренко О. І., Федорак В. І. Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства : навч. посіб. Київ : Кондор. 2020. 435 с.

### Допоміжна

1. Акименко О. Ю. Формування механізму сучасного регулювання зовнішньоекономічної діяльності як важливої передумови розвитку експортно орієнтованого виробництва. Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2019. № 24. С. 5-9. URL: [http://www.visnykeconom.uzhnu.uz.ua/archive/24\\_1\\_2019ua/3.pdf](http://www.visnykeconom.uzhnu.uz.ua/archive/24_1_2019ua/3.pdf)
2. Дергачова Г. М., Пінчук О. В. Підвищення ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства. 2020. URL: <http://confmanagement.kpi.ua/proc/article/view/201167>
3. Інкотермс – 2020. URL: <http://www.compet.kh.gov.ua/ukr/2443-novi-pravilainkoterm2020>.
4. Ковтуненко К. В. Менеджмент зовнішньоекономічної та інноваційної діяльності : навчальний посібник за ред. К.В. Ковтуненко. Київ : «Центр учбової літератури», 2018. 505 с.
5. Митний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>

### Інтернет-ресурси

1. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://www.me.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Державної митної служби України. URL: <http://www.customs.gov.ua>.

3. Офіційний сайт Державної регуляторної служби України. URL: <http://www.dkrp.gov.ua/>.
4. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
5. Офіційний сайт Державної служби експортного контролю. URL: <http://www.dsecu.gov.ua>.
6. Інтернет-портал для управлінців. URL: <http://www.management.com.ua>.
7. Офіційний сайт Світової організації торгівлі (World Trade Organization). URL: <https://www.wto.org>.